

Nederlanden.

PROVINCIALE STATEN.

Noord-Brabant

In de vergadering van den 15 julij zijn de beraadslagingen hervat, over het reglement tot bevordering van de koepok-inenting, en zoodra dezelve gevorderd waren tot die artikelen, waarbij verboden wordt, de kinderen op de scholen, van welken aard ook, aan te nemen, die de kinderziekte niet gehad hebben, of nog niet zijn gevaccineerd, wordt door een der leden opgemerkt, dat het buiten de magt der vergadering stond, zoodanige maatregelen vast te stellen; dat door het daarstellen van dergelijke bepalingen de vaderlijke magt zoude worden beperkt; dat de minister of wie het ook zijn moege, niet bevoegd was eenige stremming ten deze voor te schrijven of iets van dien aard te gelasten; dat, ingeval men dergelijke verordeningen in het onderhavig geval, hoe heilzaam de koepok-inenting ook moege worden beschouwd, zoude kunnen vaststellen, dan alle waarborg voor de vaderlijke autoriteit en vrijheid zoude vernietigd worden; dat alsdan verder niets zoude beletten, de ouders ook te kunnen gelasten, van hunne kinderen, op die scholen te moeten onderwijs doen nemen, die de administrative autoriteit zoude aanwijzen, en aan dezelve zoodanig eene opvoeding te doen geven, als die zelfde autoriteit zoude goedvinden voor te schrijven.

Zoodra dit gevoelen geuit was, werd hetzelve van al de zijden der vergadering ondersteund, en, na eenige deliberatien, algemeen aangenomen, en ten gevolge van dien besloten, het concept-reglement nader in handen van dezelfde commissie te stellen met toevoeging van den heer *Sassen*, die van het eerst de hiervoor aangehaalde opmerking gemaakt heeft, ten einde het reglement geheel om te werken of een ander te ontwerpen, waarbij het beginsel moet worden in het oog gehouden, dat de daarin voorkomende bepalingen alleen aanmoedigend voor het algemeen, en slechts verplichtend zullen wezen voor diegenen, die doorlopend uit algemeene armbondsen verlangen bedeed te worden of van de armscholen gebruik zullen maken.

Bij monde van jonkheer *Martini* is een zeer goed uitgewerkt rapport uitgebragt nopens de vordering, die ten laste dezer provincie gemaakt wordt in de betaling der 40,000 gulden die bij koninklijk besluit, van den 17 augustus 1827, over de noordelijke provincien jaarlijks moet worden omgeslagen, tot voorziening in de behoeften, en tot instandhouding van de kolonien van weldadigheid, bij welk rapport de onbillijkheid van den aanslag voor deze provincie allerovertuigendst wordt aangetoond, en tevens om de bij het gedeputeerd bestuur daaromtrent gedane verzoeken ten volle goed te keuren — met welk rapport de vergadering zich dadelijk heeft vereenigd.

Bij monde van den heer *H. de Wys* is rapport gedaan op het in handen eener commissie gesteld reglement op het regelen der begravenissen, en is besloten hetzelve ter inzage van de leden voor te leggen tot den volgenden dag, wanneer de deliberatien daarover zullen aanvangen.

Bij monde van den heer *Oldenburgh*, is rapport gedaan over de missive van het gedeputeerd bestuur, betrekkelijk het vereenigen van gemeenten, ten gevolge van eene aanschrijving van den heer administrateur voor de binnenlandsehe zaken van den 18 november 1828, en is dien overeenkomstig, besloten:

1°. Om geene vereeniging van gemeenten in deze provincie te doen plaats hebben.

2°. Om de gemeente Tuffelen, die thans met die van Oyen vereenigd is, daarvan af te scheiden, en in plaats van dien dezelve met de gemeente Lithoyen te vereenigen.

3°. De verdeeling goed te keuren, die voor de distrikt-kommissariaten is ontworpen in overeenstemming met die, welke bij de aanstaande regtelijke verdeeling in kantons is vastgesteld.

Is ingekomen een brief van het gemeentebestuur van Best, van den 11 julij, waarbij verzocht wordt, dat de raad in deszelfs belang mag worden gehoord, indien men het voornemen mogte hebben, om de gemeente Best weder met die van Oirschot te vereenigen, aan welken brief geen gevolg is gegeven, doordien besloten is geene gemeenten en mitsdien ook niet de bovengenoemde, te vereenigen.

Door den heer *H. de Wys* is eene memorie ingeleverd, houdende eenige opmerkingen en bedenkingen op het verslag, dat door het gedeputeerd bestuur aan de algemeene vergadering van den 7 julij is gedaan en aan de leden is rondgedeeld, en is dezelve gesteld in handen van eene commissie, ten fine van onderzoek en rapport.

In de vergadering van den 16 julij was aan de orde van den dag het rapport over het reglement op het regelen der begravenissen, welk reglement, na langdurige deliberatien en nadat daar alle hinderlijke bepalingen waren uit den weg geruimd, met algemeene stemmen is aangenomen.

Door den heer *Sassen* is namens de commissie rapport gedaan, en een geheel nieuw reglement tot bevordering der koepok-inenting voorgedragen. — Daar hetzelve in den geest der vergadering was ontworpen, heeft zich dezelve met geringe verandering daarmede vereenigd.

Zuid-Brabant.

Voorstel van den heer *DE BAILLET*.

Edel achtbare heeren!

Overeenkomstig art. 151 der grondwet, kunnen de provinciale staten de belangen hunner onderhoorigen bij den Koning en de staten-generaal ondersteunen.

Volgens art. 145, zijn de staten belast met de uitvoering der wetten, betrekkelijk het openbaar onderwijs.

Gij weet, edel achtb. heeren! dat die wetten, welke door onze grondwet gevorderd worden, nog niet bestaan, en dat een groot getal van onze onderhoorigen, verzoekschriften betrekkelijk dit onderwerp, de vrijheid der drukpers, die der taal, en andere grieven, te lang om hier op te tellen, aan de staten-generaal hebben ingediend.

Ofschoon deze verzoekschriften niet tot aan den voet des troons gekomen zijn, heeft Z. M. zich echter gewaardigd, door het officiële antwoord, hetwelk hij aan de inwoners van Soignies gegeven heeft, te bewijzen, hoezeer hij verlangt te voldoen aan de wettige verzoeken van zijne getrouwe onderdanen; en dank zij hem daarvoor gezegd, zoo wel als aan onze waardige vertegenwoordigers, de voor de vrijheid der drukpers geuite wenschen zijn verhoord geworden.

Ongelukkiglijk schijnen de bedoelingen der verzoekers, welke de staten-generaal tot bemiddelaars bij Z. M. gekozen hadden; die zuivere en oprechte bedoelingen, welke men in het begin regt had doen wedervaren, naderhand op eene onwaardige wijze belasterd te zijn geworden. Zij hebben met eene diepe smart vernomen, dat men het zoo ver gebracht had, van onzen doorluchtigen Monarch tegen hen in te nemen, dat men nu van oordeel was, dat zij niets anders dan gewaande grieven hadden aangevoerd, dat zij afzonderlijke oogmerken hadden, enz.

Gij zult, edel achtb. heeren! een gedeelte van onze onderhoorigen, waaraan vele leden uwer vergadering het zich tot eene eer rekenen te hebben deel gehad, van eene dergelijke beschuldiging regtvaardigen. Niets is ten aanzien van het openbaar onderwijs nog geregeld. De besluiten, die de kinderen van de bedieningen uitsluiten, welke door hunne ouders naar een vreemd land ter opvoeding gezonden zijn, zijn nog in volle kracht. Even zoo is het gelegen met de besluiten omtrent de taal, de vestingwerken, en vele andere voorwerpen, welke ons aangaan. Het komt mij voor, edel achtb. heeren! dat de magt, welke art. 151 der grondwet ons verleent, op dit oogenblik een dure pligt word, en dat het van het grootste belang is, de regering met alle mogelijke bewijsstukken en inlichtingen te omgeven en met het gevoelen onzer provincie bekend te maken. Mij grondende op zulke krachtige beweegredenen, heb ik de eer aan uwe vergadering voor te stellen, om aan Z. M. een eerbiedig adres in te dienen, ten einde hem de wenschen van onze onderhoorigen te doen kennen, betrekkelijk de vrijheid van het onderwijs, zoo als de grondwet die vordert, de vrijheid der taal, de afschaffing der besluiten en bepalingen, welke diegenen van de burgerlijke regten berooven, die een niet vereerend ontslag, zonder vonnis en alleen door den wil van de magt, ontvangen hebben; besluiten en bepalingen, die die inwoners onzer provincie van de openbare bedieningen berooven, welke, op bevel hunner onders, buiten het koninkrijk zijn opgevoerd; eindelijk ten aanzien van alle andere voorwerpen, welke gij gepast zult oordeelen. Het geldt de heiligste regten, de dierbaarste belangen uwer onderhoorigen. Het art., hetwelk ik heb aangehaald, veroorlooft ons dezelve bij den Koning en de staten-generaal te ondersteunen. Maar het vriendelijk antwoord van Z. M. aan de inwoners van Soignies, de dankbetuigingen, welke hij zich gewaardigde aan hen te doen voor het vertrouwen, dat zij in hem stelden, tekenen ons den weg af, dien wij moeten volgen; bewijzen, dat de waarheid zich onbeschroomd en zonder omwegen aan den voet van zijnen troon kan voorstellen, dat hij niet anders vraagt dan dezelve te kennen en dat hij diegenen zijnen dank betaagt, welke er de tolken van zijn.

J. DE BAILLET.

Oost-Vlaanderen.

De zitting onzer provinciale staten is heden morgen (14 julij)

ten half en nu geopend. Er werd een voorstel gelezen omtrent de vrijheid van het onderwijs, geteekend door de heeren *Ch. Surmont, Janssens de Bieker* en *J. Thienpont*. De heeren president en *Liefmans* verzetten zich tegen het in overweging nemen, omdat de provinciale staten zich niet mogten bemoeien met zaken van een algemeen belang. De ondertekenaars beschrijven heurtelings de onwettigheid der ordonnantien tegen het onderwijs. De heer *Serraris* zegt, dat het openbaar onderwijs het eigendom des Konings is. De heer *van den Brouck de Terbeck* zegt, dat men, daar de Koning zich gewaardigd heeft eene commissie te kiezen, met geduld moet afwachten, wat deze zich zal gewaardigen te besluiten. De heer *Lippens* is het, wat den grond betreft, met de ondertekenaars eens ten aanzien van de vrijheid van het onderwijs; maar het is thans geen tijd, om zich daarmee bezig te houden, dit zoude een twist-appel zijn.

De heeren president, de markgraaf *de Rhodes*, *Serraris* en *Vilain XIII*, spreken achtereenvolgende en met veel kracht voor of tegen het voorstel.

De heer president stelt het geschil van de competentie der vergadering te zijn. De heer *Gamon* begrijpt de gesteldheid der zaak niet goed, en kan niet stemmen, voor dat hij eenige inlichtingen bekomen heeft. De president antwoordt, dat het appel nominaal zal beginnen. Men gaat inderdaad tot hetzelfde over; 55 tegen 32 stemmen verklaren zich tegen het ontwerp van een adres aan den Koning. (Wij zullen het adres, ofschoon verworpen, in ons volgend n^o mededeelen.)

De vergadering is den 15 dezer gesloten.

West-Vlaanderen.

De merkwaardige zitting onzer provinciale staten is den 13 juli geëindigd. Indien lage kuiperijen, welke een zoo noodlottig gevolg gehad hebben, het aandenken aan dezelve droevig maken, zal men echter ook de voorbeelden van verkinochtheid en vaderlandsliefde niet vergeten, welke in dezelve zijn gegeven. Wij zullen onder deze aanhalen het voorstel door den heer *de Pelichy van Heurne* gedaan; dit achtbaar lid verwachtte wel niet ondersteund te zullen worden, maar deszelfs stem zal niet verloren gaan; zij zal weergalmd hebben in het hart van alle huisvaders en van alle menschen, die aan hun vaderland gehecht zijn; zij zal daarin de ondersteuning gevonden hebben, welke amptgenooten gemeend hebben te mogen weigeren.

Het voorstel van den heer *IJsenbrant*, van Thielt, tot het vrije gebruik der fransche taal, schijnt een gelukkiger gevolg te hebben gehad. Moet men dit toeschrijven aan den indruk, welke op de publieke opinie gemaakt is, en die de provinciale staten zelve geen weêrstand hebben kunnen bieden? Wat hiervan ook zij, dit voorstel is doorgegaan, in weerwil van de levendige tegenkanting van den heer president en van deszelfs pogingen, om de circulaire van den heer *van Gobbelschroy* den voorkeur te doen hebben. In de discussie, welke over dit onderwerp heeft plaats gehad, deed de heer *de Pelichy* den heer president opmerken, dat de laatste paragraaf der circulaire hem oplegde, om zich bij de regering te vervoegen, indien de provinciale staten bleven volharden zich met maatregelen van een algemeen belang te bemoeien, en verzocht hem om zich met dat gedeelte der ministeriële instructie te vereenigen.

In deze laatste zitting heeft de heer *Goupy de Beauvolets* op het bureau van den president eene memorie neêrgelegd, tot reclamatie tegen onderscheidene grieven, en inzonderheid tegen de ongehoorde overhaasting, waarmede de laatste verkiezingen gedaan zijn. Dit merkwaardig stuk eindigt met eene toespraak aan den heer president en de provinciale staten. De schrijver der memorie herinnert aan den eersten, dat hij, als lid van eene aanzienlijke familie des lands, en huisvader, geen ander belang kan hebben dan dat des vaderlands; en aan de provinciale staten, dat hunne stem niet aan hun zelve, maar aan de geheele natie toebehoort.

Onder de voorwerpen van plaatselijk belang, welke in de onderscheidene zittingen besdiscutieerd zijn, heeft men de vervaardiging besloten van eene draaibrug over het kanaal van Brugge naar St. George, die van eene ankermuur te Passchendale op het kanaal van Ostende en van eene sluis tusschen Harlebeke en Gent, te vive St. Eloi.

's HERTOGENBOSCH, 17 juli.

Te Maastricht is het voorstel van den heer *Lamberts*, ten voordeele van de vrijheid van onderwijs, met eene meerderheid van 29 tegen 23 stemmen, naar de sectien verzonden. Dezelfde heer heeft in de zitting van den 13 eene protestatie tegen de ministeriële aanmatigingen, in de missive van den 19 oktober verwat, gedaan.

Men meldt uit de provincie Henegouwen: « Het is van eene algemeene bekendheid, dat de heer *Macar* hemel en aarde bewogen heeft, om te ontdekken wie in de gemeenten dezer provincie aangezet heeft, om verzoekschriften in te dienen, en heeft zijne verontwaardiging aan de besturen in het ressort, in hetwelk de verzoekschriften geteekend zijn, te kennen gegeven.»

— Men bouwt thans te Montreal eene kerk ter lengte van 560 voeten, breedte 150 en hoogte tot aan de daking van 100 voe-

ten. Men heeft de onkosten voor dit verbazend gebouw op een half millioen dollars begroot (omtrent een en een half miljoen gulden.)

— Een eenvoudige dorps-burgemeester had onlangs iets bij zijnen gouverneur te verrigten. Naauwelijks had de goede man op zijne wijze, zijn compliment afgelegd, of de gouverneur zeide hem, op eenen ministeriëlen toon: o ja, gij zijt ook één van die, welke de vrijheid van onderwijs gevraagd hebben. — Ja, mijnheer, ik heb die vrijheid gevraagd. — Wel hoe! is dan het onderwijs niet vrij? — Neen, mijnheer. — En ik zeg u dat het vrij is, en vrijer dan het ooit is geweest. — Ja, mijnheer de gouverneur, ik hoor, dat gij dit zegt; maar de geheele wereld zegt, dat het onderwijs niet vrij is, en ik moet eerder geloof geven aan menschen, die er belang in hebben, dan aan uwe excell., omdat gij, om zoo te spreken, door het ministerie betaald wordt. — Ik hoor wel, gij zijt ook al een fanatiek. — Wat dat fanatiek beteekent, mijnheer, weet ik niet, maar ik hoor wel, dat het beter is als ministeriëel; want menig eerlijk man wil wel vooreenen fanatieken, zoo als ik meermaals gehoord heb, maar nooit voor eenen ministeriëlen gehouden worden. — Z. Exc. gaf grammoedig het gesprek eene andere wending en vroeg wat hij kwam doen, enz.

Wij lezen met genoegen in den *Courrier Universel* (uit Luik), welke niemand van ministerialismus zal verdenken, het navolgende:

« Het besluit nopens de zamenstelling der krijgswaarden voor de » schutterijen heeft, en te ragt, den geest van velen verbitterd, » de instructie, de uitspraak der vonnissen met geslotene deuren », de niet toelating van eenen verdediger, het stikwijgen aan de » leden van den krijgswaad opgelegd, zijn bepalingen, welke geen » burger, die zijne rechten en plichten kent, kan nakomen. De » leden van den krijgswaad, welke geweigerd hebben den eed » af te leggen, hebben bijgevolg wel gedaan en verdienen de er- » kentelijkheid hunner medeburgers.»

Hoezeer de *Courrier Universel* deze beginselen verkondigt, wil hij echter niet, dat hierover met ophef gesproken wordt, want dit alles, zegt hij, is zeer natuurlijk; — doch wij zeggen, dit alles, hoe natuurlijk het moge wezen, wordt, hoe grondwettig ook, niet nagekomen en kan gevolgelijk met niet te veel nadruk bekend gemaakt worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Italië.

ROME, 24 Juny.

Men heeft alhier pogingen aangewend, om het laatste werk van den heer *de la Mennais* af te keuren, doch deze zijn mislukt. Niet alleen is het werk niet veroordeeld, maar de akte van beschuldiging, welke, volgens gebruik, het onderzoek voor de congregatie van den *Index* moet voorafgaan, is zelfs niet aangenomen; alzoo heeft men den vijanden van den heer *de la Mennais* de eer niet aangedaan van hen aan te hooren. Ik kan u ook stellig verzekeren, dat de kardinaal, welchen *Leo XII* in petto in de kerkvergadering van 1826 gehouden had, en over wien men zoo vele gissingen verspreid heeft, niemand anders dan de heer *de la Mennais* was. De geheele wereld weet het, en de heer *de Chateaubriand* heeft het met zijne oogen gezien, dat *Leo XII* het portraît van den heer *de la Mennais* in zijn studeervertrek had; hetwelk het eenigste was, hetgeen men er zag. Ziedaar iets, waarmede gij het geweten van uwen godsdienstoriënd kunt gerust stellen over de strekking en den aard der leerstellingen van dezen grooten schrijver. *Pius VIII* heeft mogelijk een exemplaar der vertaling van de *Essai*, welke mevrouw de gravin *Riccini* te Modena heeft doen drukken, wel gelieven aan te nemen en de levendigste tevredenheid aan de edele en werkzame vertaalster uitgedrukt. Nu zijn wij verzekerd van de stellingen van den heer *de la Mennais* door de achting en genegenheid, waarmede deze edele schrijver, van wege de drie opperherders, vereerd is geweest.

Duitschland.

FRANKFORT, 12 juli.

Dit Jassij wordt, van den 17 juni, het volgende gemeld: « De berigten van de overwinningen der russische troepen op den rechter oever van den Donau, hebben alhier algemeene vreugde verwekt, en onze hoop op een spoedig herstel van den vrede verlevendigd. Want de vesting Schumla, welke nog voor weinige weken voor onwinbaar werd gehouden, zal wellicht na de nederlage van den groot-visier niet lang weêrstand meer bieden, daar men de bezetting thans slechts op 4000 Arnauten begroot, en de weêrbare ingezetenen op niet meer dan 5000 man. Men

* Dit is strijdig met de bepaling van art. 174 der grondwet, waarbij wordt druk is, dat alle vonnissen met opene deuren worden uitgesproken.

is derhalve in gespannen verwachting omtrent de verdere operatiën der russische armee, welke aanval op de vestingen Silistria en Rutschuck thans ook minder hindernissen zal ontmoeten, en men vleit zich, na den val van Schumla, die te Konstantinopel grooten indruk zou maken, den vrede spoedig gesloten te zien. De vorderingen van Rusland op de Porte, meent men, dat allezins gematigd zijn, en minder eene volkomene schadeloosstelling bedoelen, dan de bevordering en verzekering van den russischen handel, op grond van het traktaat van *Acherman*. Eigenlijke vergrooting van grondgebied zal Rusland niet zoeken, maar alleen de door de russische troepen in Azië bezette vestingen en havens aan de Zwarte Zee trachten te behouden, en ten opzichte der vorstendommen Moldavie en Wallachije, zoodanige bepalingen maken, dat dezelve meer zelfstandigheid verkrijgen.

— Te Belgrado zijn brieven uit Konstantinopel vanden 18 juni ontvangen, volgens welke de gezanten van Engeland en Frankrijk aldaar aangekomen waren. Te Belgrado was de nederlage van den groot-visier bekend, maar had de Turken niet uit hunne gewone bedaarde stemming gebragt. Zij vertrouwden, dat hij het verstrooide leger weder verzameld, en binnen Schumla zou gebragt hebben.

Pruissen.

BERLIJN, 10 july.

De laatste russische legerberigten melden, dat een buitenwerk van de vesting Silistria stormenderhand is ingenomen, waarbij 5 vaandels in handen der overwinnaars zijn gevallen. De belegeringswerken waren reeds tot de vestingsgrachten gevorderd, en men verwachtte, dat de stad zich op den 29 juni bij kapitulatie zou overgeven.

Frankryk.

PARIS, 12 july.

Het hof van assises van het departement van de Rhône heeft gepasseerde zondag deszelfs lange en moeilijke zitting geëindigd met de veroordeeling van de personen van *Bouquet* en *Diff*, bijgenaamd *Piot*, tot 20 jaren dwangarbeid, als beschuldigd van diefstal van honderd twintig duizend franken, gepleegd ten nadeele van *Beaup*, bankier te Lyon.

— Er bestaat te Dyon een honderdjarige grijsaard, die op den 11 april 1725, in die stad geboren is. Deze oude man heeft een geheugen, hetwelk zelfs bij eenen mensch van middelbare jaren, verwonderlijk zoude schijnen. Hij is, op zijn zeventiende jaar, in dienst gegaan onder het regement *de Rouergue* te voet, heeft verscheiden veldslagen bijgewoond, en voornamelijk die van Fontenoy, waarvan hij de bijzonderheden met eene juiste naauwkeurigheid verhaalt. In den ouderdom van 36 jaren trouwde hij met eene jodin, welke bij deze gelegenheid tot den christelijken godsdienst overging, en verwekte bij dezelve drie kinderen. In het jaar 1762, bij den laatsten veldslag van den hanoverschen oorlog, krijgsgevangen gemaakt zijnde, was hij verplicht dienst te nemen bij het leger van *Frederik den Groeten*, waarover hij op eene met de geschiedenis volstrekt overeenkomstige wijze, spreekt. Daar hij de terugzending naar zijn vaderland niet konde verkrijgen, koos hij de partij van deserteren, en kort daarna viel hij in handen van de Turken, bij welke hij als slaaf bleef, tot den beruchten veldtocht naar Egypte, het tijdstip, waarop hij in Frankrijk terug kwam, en in den ouderdom van 78 jaren trouwde hij met zijne tegenwoordige vrouw, bij welke hij geene kinderen heeft. In zijne geboorteplaats willende sterven, heeft hij zich onlangs naar Dyon, ten huize van eenen zijner zoons begeven, die eenen werker in ebbehout is, en dien hij teederlijk *zyn kind* noemt. Dit kind is 62 jaren oud.

Weinige redenen bestaan er, om de beide besluiten van 20 juni toe te juichen, immers het eerste is een gevolg van een plechtig aangegaan verbond, hetgeen de natie reeds twee jaren, vol betrouwen op het koninklijk woord, heeft verbeid; het is een regt, dat willekeurig ontnomen, nu goedgegunstig wordt teruggegeven; dan de woude, in dit besluit geheeld, worden in het volgende des te grievender wederom opengereten, en het schijnt of de geest die het *coll. philos.* grondvestte, uit deszelfs bouwvallen is opgerezen, om stoutmoedig zijne ware bedoelingen in dit besluit te ontwikkelen; de daarin vervatte bepalingen strijden zoo wel met het regt der bisschoppen als der bijzondere burgers, en druissen even zeer tegen de vrijheid van godsdienst, bij de grondwet gewaarborgd, als tegen den duidelijken zin en letter van het concordaat aan. — Het is dan om den bisschoppen een blijk van vertrouwen te geven, dat gij, mijnheer van *Gobbelschroy*, uwe agenten zult afzenden om de examens bij te wonen, en u met de gewigtigste zorg, aan de bisschoppelijke bediening uitsluitend verbonden, wilt onledig houden; het is dan om de intrude op de moeilijke loopbaan van onze nieuwbenoemde herders te veraangenamen, dat zij het genoegen mogen smaken uwe kweekelingen, de gunstelingen van van *Ghert*, in triomf te ontvangen aan de poorten van de gewijde kweekschool, terwijl die edele jongelingen, meest alle tot de gegoedste en aanzienlijkste familien behoorende, welks hun vaderland en betrekkingen verlieten, om zich, volgens

hunnen godsdienst en hun geweten, aan den dienst des altaars te wijden, zullen blijven uitgesloten.

Wanneer toch zullen onze rampen een einde nemen? Worden wij dan wederom genoodzaakt ons tot onze waardige vertegenwoordigers te wenden, om met verdubbelde drangredenen te smeeken vrijheid van godsdienst, vrijheid van onderwijs en eene getrouwe uitvoering van de overeenkomst, door den Koning als eene weldaad gesloten, door de natie alzoo dankbaar erkend, maar dusdanig tegengewerkt, verminkt en onkenbaar gemaakt, door besluiten van het ministerie, waarvan slechts één lid katholijk heet, dat de koninklijke weldaad, door hunne maatregelen, eene bron van de grievendste teleurstellingen en de bitterste kwellingen is geworden.

J.

Oosterhout, 13 july 1829.

Aan den heere Redakteur van
den NOORD-BRABANDER.

Mijnheer!

Niet tegenstaande alle exercitiën in het publiek gestaakt zijn, zal toch het gemeentebestuur het kampveld niet verlaten, zonder alles in het donkere beproefd te hebben, wat eenigzins tot instandhouding der dienstdoende schutterij, hoe wederregtelijk ook hier ingevoerd zijnde, iste beproeven; doch wat de uitkomst daar ook van zijn moge, zal het volgende verslag genoegzaam zijn, om het geëerd publiek te doen zien, dat mij geene redenen ontbroken hebben, om eene goede zaak te verdedigen: verleen dus, bid ik UEd., het een en ander eene plaats in uw geacht dagblad, en geloof, dat ik met de hoogste achting ben

UEd. Dw. Dienaar

F. X. JANSSENS,

Med. Doctor.

Daar men slecht uit den ganschen samenhang van het geplaatste in onderscheidene n^os van den *Noord-Brabander*, beginnende met den 26 mei 1829, de bijzonderste motiven en redenen kan vinden, waarom ik mij tegen de inrigting eener dienstdoende schutterij met twee compagnien hier ter stede opponeer, en hetzelfde zal blijven doen, tot zoo lang men tot den letterlijken zin der wet op de schutterijen zal wedergekeerd zijn, welke ook de pogingen van het gemeentebestuur zouden mogen wezen, om ons onder willekeur te doen bukken (immers hunne berigten op een adres zien het licht niet, en aanklagten in publieke dagbladen, schijnen hunnen aandacht niet waardig), heb ik het noodig geacht het geëerd publiek met een kort verslag der inrigting en uitvoering van eene dienstdoende schutterij alhier bekend te maken.

Naauwelijks zag het besluit op de schutterijen in den jare 1815 het licht, of de heer burgemeester beijverde zich met hier eene dienstdoende schutterij op te rigten, het geheele besluit te haat nemende, zonder zich aan deszelfs bijzondere bepalingen te storen, inzonderheid niet aan de voorwaarde in dat besluit, dat er 2500 zielen in de kuip of den kring der gemeente moesten zijn, om eene dienstdoende schutterij in te rigten. Men scheen hier, boven andere groote plaatsen in den omtrek, de zaak zoo te beijveren, dat reeds het publiek bijzondere oogmerken van partikuliere belangen begon te verdenken. Men beproefde onderscheidene malen de oproeping der schutters, men organiseerde eenen krijgsraad, ontallijke dagvaardingen, behoeningen, sommatien volgden elkander op; maar, bij weigering van betaling, bleef allés zitten.... En na korte rust beproefde men wederom van tijd tot tijd, met nieuwen ijver te beginnen, doch altijd met dezelfde uitkomst. In den jare 1824 maakte nieuwe en grootere pogingen, en weigering der schutters er wederom een einde aan.

De bijzonderste en meest gegoede gemeentenaren, bij de overtuiging, dat Oosterhout in zijne verre uitgestrektheid voor eene dienstdoende schutterij ongeschikt was, en deszelfs kring het getal van 2500 zielen, bij de wet bepaald, niet bevattede, en ziende zoo vele jaren de zwakheid van het gemeentebestuur, besloten om een request te presenteren aan Zijne Majesteit, om de dienstdoende schutterij in eene rustende te veranderen (de heer *H. Willems*, thans wethouder, en tegen mij opposant, had mij in bijzijn van den heer *G. Schoormans* zelfs verzocht dat request te vervaardigen, en ter teekening te leggen); ieder ingezetene betwiste den anderen bijna de plaats van teekening, en al de bijzonderste burgers en bouwlieden achtten het zich eenen plicht hetzelfde te doen; intusschen verzochten dezelfde onderteekebaren in een ander request aan het gemeentebestuur, deszelfs voorpraak ter zake bij Zijne Majesteit... Op dit laatste werd, onder andere, door het gemeentebestuur hoofdzakelijk geantwoord, dat hetzelfde reeds alles ten dien einde in den jare 1823 beproefd had, zelfs met observatie, dat er geene 2500 zielen in den kring of kuip der gemeente waren, (welke bekentenis al dadelijk aan het gouvernement werd ingezonden)... Eene bekentenis, die reeds duidelijk bewees, dat het gemeentebestuur van den jare 1815 tot 1823 buiten de wet gehandeld had... Doch alles was vruchteloos... Wederom nieuwe pogingen... En ik als toen het ongelijk niet langer kunnende verduren, en slecht gestemd, om onder willekeur te bukken, protesteerde in drie onderscheidene adressen, aan het gemeentebestuur ingezonden,

tegen de willekeurige inrigting der dienstdoende schutterij, met dat gevolg (aan wie toe te schrijven weet ik niet), dat dezelve toch gestaakt werd, totdat men in den jare 1828, na het nieuwe koninklijk besluit van 1827, wederom op nieuw begon. Doch, alhoewel dat besluit ook een getal van 2500 zielen, in den besloten kring of omtrek der gebouwen, als voorwaarde bepaalt en dat men overtuigd is, dat er dit getal, volgens bekenenis van burgemeester bevestigd zijnde, niet is, wilde men nu twee compagnieën (voorheen maar eene) organiseren. De majoor en commandant, wonende op twee en een half uur afstands in Prinsenhage, twee kapiteins en zes luitenants maken den staf uit; vele serjanten en korporaa's zijn verafgelegene bouwlieden, en zoodanige zijn ook de meeste schutters.

Tweemaal in de week exerceerde men de serjanten en korporaa's, namenlijk, des zondags onder de eerste mis, en 's woensdags tegen den avond, nadat de houwman moede en afgemat was, en die ten minste op drie kwartier uur's afstands van de exercitieplaats woonde. Onderscheidene van die, zijn met verontwaardiging van geheel Oosterhout, om een comparatie op die uren, behoef. Geen protest is gerespecteerd. Geen request der schutters aan het gemeente-bestuur beantwoord.

Ik, wederom niet gestemd zijnde om bij eigendunkelijk gezag dien tegen de wet te laten mishandelen, die aan mijne zorg is toevertrouwd, en moeds genoeg hebbende, om eene goede zaak in het publiek tot het uiterste te verdedigen, heb het mij tot eene pligt geacht, ten algemeenen nutte, alles aan te wenden, wat mij het regt aan de hand geeft, onder vast voornemen, van niet dan onder blijkbare willekeur te zullen bezwijken.

O! mogten de berigten van het gemeente-bestuur op een adres, door mijnen Neef aan de E. G. A. Keeren staten van Noord-Brabant ingezonden, het daglicht zien, wat zotde ik pennen scherpen, en hante redenen met wapenen verstompen.

Vera ferunt lucem: condunt se falsa tenebris.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

* * Bij de Gebroeders LANGENHUYSEN, te Gravenhage, ziet het licht het eerste nummer van een nieuw TIJD-SCHRIFT, onder den titel van DE NEDERLANDER, bevattende GESCHIEDKUNDIGE BIJDAGEN, betrekkelijk het openbaar Onderwijs en de vrijheid der Drukkers, byzonder in verband gebragt met de zaak der Katholyken in Nederland, en als zoodanig zijnde een onmiddellyk vervolg op de VOLLEDIGE VERZAMELING enz., in 1826 door de Uitgevers in het licht gegeven.

De prijs van zes nummers, die een deel zullen uitmaken, waarvan elk nummer 4 of 6 vellen zal belooopen, is bepaald op 3 gulden.

BEKENDMAKINGEN.

* * LOGEMENT DE GOUDEN LEEUW. TE TILBURG.

De ondergeteekende, door aankoop eigenaar geworden zijnde, van het van ouds gerenomeerde LOGEMENT DE GOUDEN ZWAAN, laatst bewoond door den Heer J. DE MAL, en gelegen in het midden en aangenaamste gedeelte dezer stad, heeft de eer bij deze bekend te maken, dat hij voornemens is, genoemd Logement, met primo Augustus aanstaande, wederom te openen, onder den naam van LOGEMENT DE GOUDEN LEEUW; zich bij deze in de gunst van Heeren Reizigers aanbevelende, onder verzekering van zich dezelve door eene prompte en civile bediening te zullen waardig maken, en alzoo zullende trachten den roem en het vertrouwen te verdienen, waarop dit Logement, met zoo veel regt, sedert onpeuzelijken tijd, mogt aanspraak maken.

Tilburg,
den 14 July 1829.

ADRIAAN DONDEBS.

* * OPENBARE VERKOOPING.

HENDRIK ANTONIJ BIJVOET, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, Hoofdplaats der Provincie Noord-Brabant, zal voor deszelfs Principaalen, publiek en voor alle man, aan de meestbiedende, opveilen en verkoopen, de navolgende ONROERENDE GOEDEREN:

Eenige goed doortimmerde en welgelegen HUIZEN en ERVEN, met PAKHUIZEN, SCHUREN en STALLINGEN, groote TUINEN, BOOMGAARDEN en VISSCHERIJEN. Voorts drie BOUWHOEVEN, onderscheidene groote EIKEN, MAST- en SCHAARBOSSCHEN, met zware opgaande

EIKEN-, BEUKEN-, BERKEN-, MAST- en WITBOOMEN beplant; widders vele Perceelen HOOI-, TIEL- en WEILANDEN, mitsgaders ROGGEPACHTEN, te zamen uitmakende 92 Perceelen, gelegen voor het grootste gedeelte onder Udenhout, en voorts onder Berkel, Haren, Helvoort, Oud-Heusden en Waalwyk.

Het alles herkomstig uit de Nalatenschap van Wijle Jufvrouw de Weduwe A. C. VAN DEN BOSCH, gewoonde hebbende en overleden te Udenhout, en bij de gedrukte Biljetten breeder omschreven.

De provisionele Verkoopingen zullen geschieden te Udenhout, op de Kruisstraat, op maandag den 20 en dingsdag den 21 July 1829, des namiddags ten een uur, ten Huizen en Herbergen respectivelyk van ANTONIE ROBBEN en JOSEPH VAN VUGT, alwaar 14 dagen daarna, en dus op maandag en dingsdag den 3 en 4 Augustus 1829, mede des namiddags ten een uur, de finale Verkoopingen, bij het uitbranden van Waslicht, zullen plaats hebben.

Nadere Informatien te bekomen ten kantore van den Notaris H. A. BIJVOET voornoemd.

ZEGT HET VOERT.

* * Bij PETIT en FRITSEN, KLOKRIJTERS te Aarle-Rixtel, bij Helmond, zijn te bekomen allerlei soorten van KLOKKEN, van den besten klank en specie gegoten; vergieten geborsten en herstellen defecten in carrillons. Alles op een of meerder jaren proef en tot civilen prijs.

De prijzen der granen, te Eindhoven, van dingsdag den 14 July, zijn geweest:

Tarwe,	} <i>het nederlandsch vuut:</i>	f 15 - a 10-50
Rogge,		" 6-00
Boekweit,		" 3-80
Haver,		" 2-90 a 2-50.
Het nederlandsch pond boter.		" 39 a " 36.
De vier nederlandsche ponden roggeblood		30 cents.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 14 JULI.

Nederlanden.			Gebr.
Werkelijke Schuld	2 1/2 pCt.	58 3/4 - 59 1/4	59
Uitgestelde dito		7/8 - 15/16	59 5/8
Kansbiljetten.		20 1/4 - 1/2	20 3/8
Stellen van uitgeloten dito.		7150 - 7200	
Amortisatie-Syndikaat	4 1/2 pCt.	100 1/4 - 101	100 7/8
Domein Losrenten	2 1/2 "	98 1/4 - 99	98 1/2
Handel-Maatschappij.	4 1/2 "	87 - 1/4	87 1/8
<i>Frankryk.</i>			
Inschrijving op het Grootboek.	3 "	81 - 1/2	81 3/8
Certifikaten van dito.	" "	76 - 1/2	
<i>Rusland.</i>			
Bij Hope en Co.	5 "	100 3/4 - 101 1/4	100 7/8
Negotiatie 1828.	5 "	98 3/4 - 99 1/4	99
Inschrijving op het Grootboek.	6 "	58 3/4 - 59	58 1/8
Certifikaten van dito.	" "	59 1/4 - 1/2	59 3/8
Cert. dito Hamburg Admin.	5 "	88 3/4 - 89 1/4	89
Dito te Londen genegocieerd	" "	90 3/4 - 91 1/4	90 7/8
<i>Pruissen.</i>			
In Londen genegocieerd.	" "	111 1/2 - 112 1/2	
Idem 2 ^{de} Ligting	" "	111 1/2 - 112 1/2	
<i>Spanje.</i>			
Neg. bij Hope en Co.	5 1/2 "	30 1/4 - 1/4	30 1/8
Te Parijs en Londen gedom.	" "	7 1/4 - 8 1/4	8
Renten perpetuel.	" "	49 1/2 - 50	
Coupons	" f	8 - 10	
<i>Polen.</i>			
Loten	" f	87 1/2 - 88 1/2	
<i>Weenen.</i>			
Bank.	3 pCt.	91 1/4 - 1/4	91 1/8
Dito.	4 "	75 1/2 - 76	75 5/8
Certifikaten.	2 1/2 "	51 3/4 - 52 1/2	52
Metaaliek.	5 "	96 - 1/2	96 1/8
Dito te Londen genegocieerd.	" "	96 - 1/2	96 1/8
Dito.	2 1/2 "	48 3/4 - 49 1/4	
Dito.	3 "	127 1/2 - 128 1/2	128
Aandelen f 100	" "	107 - 1/2	107
Dito f 250	" "	379 - 381	380
<i>Napels.</i>			
Cert. bij Lamaison en Bouwer.	" "		
Dito Napelsche Adm.	" "	81 1/2 - 1/4	81 5/8
Dito te Londen genegocieerd.	" "	85 1/4 - 1/2	
<i>Denemarken.</i>			
Negotiatie in Londen.	3 "	67 1/2 - 68	67 1/8
<i>Engeland.</i>			
Geconsolideerde.	" "	89 1/4 - 1/2	89 1/8